

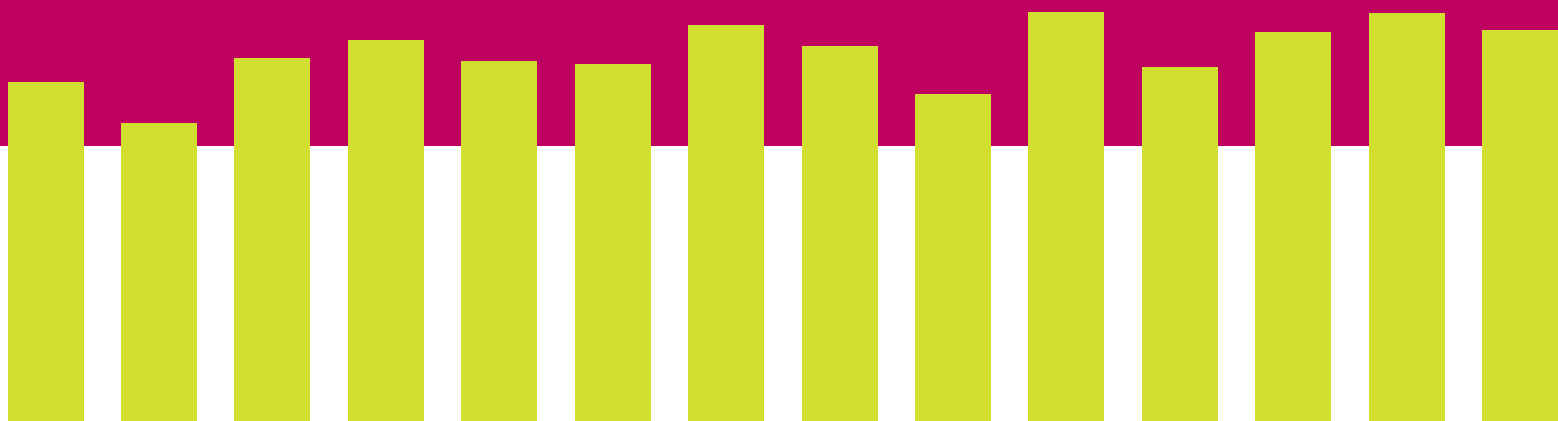

07:19

Jan Høgelund
Brian Larsen

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE

UDVIKLINGEN MELLEM 2005 OG 2006

07:19

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE

UDVIKLINGEN MELLEM 2005 OG 2006

Jan Høgelund
Brian Larsen

KØBENHAVN 2007
SFI - DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE.
UDVIKLINGEN MELLEM 2005 OG 2006

Afdelingsleder: cand.polit. Lisbeth Pedersen
Afdelingen for beskæftigelse og erhverv

Undersøgelsens følgegruppe bestod af repræsentanter fra:
Arbejdsmarkedsstyrelsen
Socialministeriet
Kommunernes Landsforening (KL)
De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI)
Landsorganisationer (LO)
Dansk Arbejdsgiverforening (DA)
Center for Ligebehandling af Handicappede (CLH)

ISSN: 1396-1810
ISBN: 978-87-7487-864-3

Layout: Hedda Bank

© 2007 SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Herluf Trolles Gade 11
1052 København K
Tlf. 33 48 08 00
sfi@sfi.dk
www.sfi.dk

SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærds publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden. Skrifter, der omtaler, anmelder, henviser til eller gengiver Det Nationale Forskningscenter for Velfærds publikationer, bedes sendt til centret.

INDHOLD

	FORORD	5
	RESUMÉ	7
1	INDLEDNING	9
2	SKØN FOR UDVIKLINGEN I HANDICAPPEDES BESKÆFTIGELSE	13
	Indledning	13
	Skøn for handicappedes beskæftigelse	14
3	DATA OG ANALYSENS FORUDSÆTNINGER	17
	Indledning	17
	Problemer med at sammenligne data	17
	Mulige forklaringer på forskellene	19
	Korrektioner af data	21
	BILAG	29
	Data	29
	Vægtning af data	30

LITTERATUR	33
SFI-RAPPORTER SIDEN 2006	35

FORORD

Denne rapport bringer de første resultater fra en spørgeskemaundersøgelse blandt personer med et længerevarende helbredsproblem eller handicap. Resultaterne fra denne spørgeskemaundersøgelse fra 2006 sammenlignes med resultaterne fra en lignende survey fra 2005. På den baggrund belyser rapporten udviklingen i beskæftigelsen for personer med handicap mellem 2005 og 2006. De to spørgeskemaundersøgelser omfatter interview med i alt ca. 18.000 personer.

Ud over denne rapport er der på grundlag af 2006-spørgeskemaundersøgelsen planlagt tre rapporter: en lille rapport om regionale forskelle i handicap og beskæftigelse og to større rapporter om henholdsvis handicap og arbejdsmarkedet og handicap og sociale problemstillinger. Rapporten om regionale forskelle forventes at blive publiceret i sommeren 2007, mens de to andre rapporter forventes publiceret i foråret 2008.

Arbejdsmarkedsstyrelsen har finansieret undersøgelsen, som er gennemført af SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Afdeling for beskæftigelse og erhverv. Rapporten er udarbejdet af seniorforsker Jan Høgelund og forskningsassistent Brian Larsen.

Der har været tilknyttet en følgegruppe til undersøgelsen, som har kommenteret et udkast til rapporten. Lektor Anders Holm fra Socio-

logisk Institut, Københavns Universitet, har også kommenteret rapporten. Alle takkes for gode og konstruktive kommentarer.

København, juli 2007

Jørgen Søndergaard

RESUMÉ

I denne rapport beregner vi et skøn for beskæftigelsesudviklingen mellem 2005 og 2006 for personer med et længerevarende helbredsproblem eller handicap. Resultaterne viser, at andelen af personer med handicap, som arbejder mere end 15 timer om ugen, er vokset fra 50,6 pct. i 2005 til 54,8 pct. i 2006. Andelen af personer uden handicap, som arbejder mere end 15 timer om ugen, har derimod ikke ændret sig.

Rapporten bygger på to spørgeskemaundersøgelser fra 2005 og 2006, som i alt omfatter ca. 18.000 personer. Data fra 2006 blev indsamlet af SFI-Survey, mens den første dataindsamling blev gennemført af Danmarks Statistik i forbindelse med deres arbejdskraftundersøgelse.

Selvom deltagerne i de to dataindsamlinger i vidt omfang blev stillet de samme spørgsmål, er der på flere områder stor forskel på svarene i 2005 og 2006. Disse forskelle er så store, at de sandsynligvis afspejler forskelle i dataindsamlingerne. I rapporten korrigerer vi for skævheder i datamaterialerne, og på den baggrund beregner vi et skøn for beskæftigelsesudviklingen blandt personer med et handicap.

INDLEDNING

Tidligere undersøgelser viser, at beskæftigelsen blandt personer med handicap er væsentlig lavere end blandt personer uden handicap. Blandt personer med handicap eller et længerevarende helbredsproblem var 56 pct. i arbejde i 2005, mens denne andel var 83 procent blandt personer uden handicap eller et længerevarende helbredsproblem¹ (Miiller, Høgelund & Geerdsen, 2006).

Den lavere beskæftigelse blandt handicappede har negative konsekvenser for dem. Personer med handicap har således gennemsnitligt en lavere indkomst end personer uden handicap, fordi personer med handicap forholdsvis ofte modtager overførselsindkomst, som gennemgående er lavere end indkomst fra beskæftigelse (OECD, 2003). Hertil kommer, at uønsket ledighed kan have negative konsekvenser for den enkeltes identitet og udvikling (Klausen m.fl., 2003). Den lavere beskæftigelse blandt personer med handicap har også negative konsekvenser for samfundet som helhed. En øget beskæftigelse af personer med handicap vil således øge produktionen og reducere samfundets udgifter til overførselsindkomster. Det er derfor interessant at belyse udviklingen i handi-

1. Disse beskæftigelsestal kan ikke sammenlignes med de tal for beskæftigelsen, som vi beregner i denne rapport. Årsagen hertil er, at vi i denne rapport kun ser på beskæftigelse over 15 timer om ugen, mens Miiller, Høgelund og Geerdsen (2006) ser på beskæftigelse uanset den ugentlige arbejdstid.

cappedes beskæftigelse. I rapporten *Handicap & beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2005* fandt vi, at handicappedes beskæftigelsesgrad var vokset fra 53 pct. i 2002 til 56 pct. i 2005 (Miiller, Høgelund & Geerdsen, 2006). I denne rapport belyser vi udviklingen mellem 2005 og 2006.

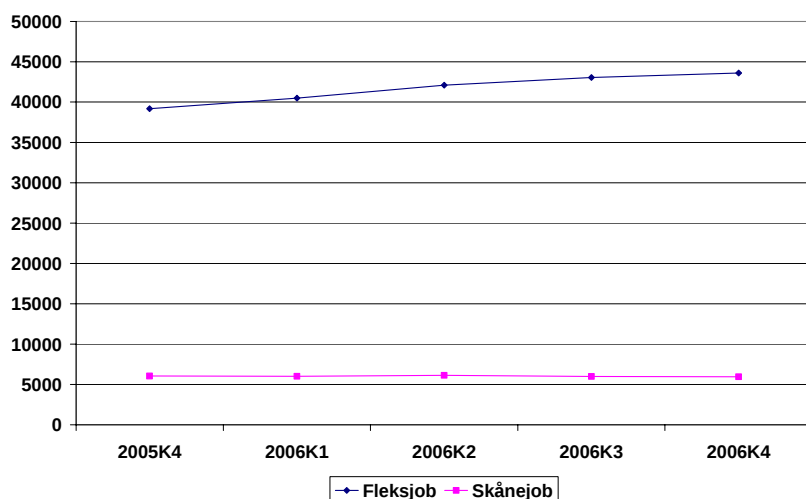
For at øge handicappedes beskæftigelse iværksatte regeringen i 2005 en beskæftigelsesstrategi for personer med handicap (Regeringen, 2004). Målet med strategien er bl.a. at øge beskæftigelsen af personer med handicap med 2.000 personer om året. For at opnå målene i beskæftigelsesstrategien er der blevet iværksat 12 konkrete initiativer, som skal skabe større viden om handicap og job, ændre holdninger til handicap og job og gøre det nemmere at kombinere handicap og job. De 12 initiativer omfatter bl.a. en pjece til personer, der vejleder handicappede, tilvejebringelse af mere viden om beskæftigelse af personer med psykiske handicap og et metodeudviklingsprojekt om beskyttet beskæftigelse.

Ud over regeringens handicapstrategi kan andre forhold også tænkes at påvirke handicappedes beskæftigelse. Disse forhold er der gjort nærmere rede for i Miiller, Høgelund & Geerdsen (2006), hvorfor vi her kun kort nævner to forhold.

For det første kan ændringer i overførselsindkomssystemet og i ordninger, som sigter på at få ikke-beskæftigede i arbejde, have betydning for handicappedes muligheder for henholdsvis at modtage en offentligt finansieret ydelse og for at komme i arbejde. Her kan navnlig udviklingen i antallet af fleksjob tænkes at have betydning (se figur 1.1).

Figur 1.1

Antal personer ansat i fleksjob og skånejob for førtidspensionister

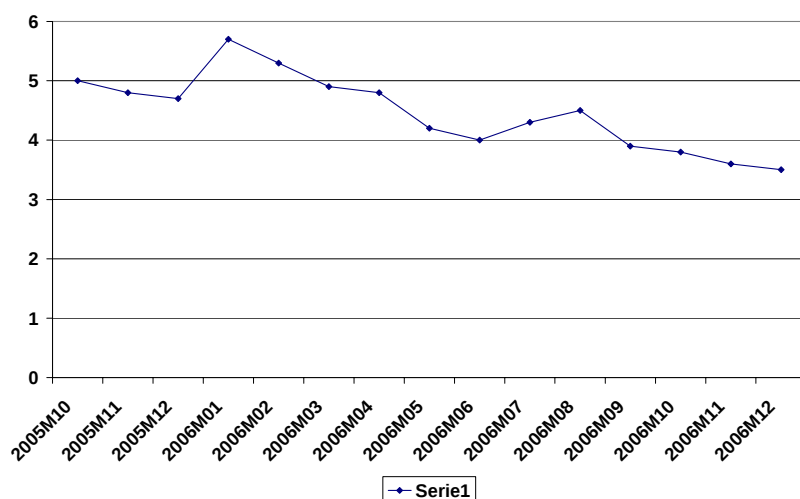
Kilde: Statistikbanken, Danmarks Statistik.

I denne rapport har vi oplysninger om handicappedes beskæftigelse i 4. kvartal 2005 og 4. kvartal 2006. I denne periode er antallet af fleksjob vokset fra godt 39.000 i 4. kvartal 2005 til knap 44.000 i 4. kvartal 2006. Udviklingen indebærer således en forbedring af beskæftigelsesmulighederne for personer med handicap.

For det andet kan de økonomiske konjunkturer have en betydning. I højkonjunkturer, hvor efterspørgslen efter varer og ydelser er stor, vil virksomhederne efterspørge mere arbejdskraft. Hvis udbuddet af arbejdskraft er uændret, vil ledigheden derfor falde. Dette vil forbedre handicappedes (såvel som ikke-handicappedes) beskæftigelsesmuligheder. Figur 1.2 viser udviklingen i ledigheden. Mens ledigheden i gennemsnit var 4,8 pct. i 4. kvartal 2005, var den kun 3,6 pct. i 4. kvartal 2006. På den baggrund skulle man derfor forvente, at handicappedes beskæftigelsesmuligheder var blevet bedre i 4. kvartal 2006 end i 4. kvartal 2005.

Figur 1.2

Ledigheden i procent af arbejdsstyrken.

Kilde: Statistikbanken, Danmarks Statistik.

De tre forhold – Regeringens beskæftigelsesstrategi, udviklingen i fleksjob og i konjunkturerne – kan således bidrage til at øge beskæftigelsen af handicappede.

SKØN FOR UDVIKLINGEN I HANDICAPPEDES BESKÆFTIGELSE

INDLEDNING

I en tidligere undersøgelse fandt vi, at beskæftigelsen blandt personer med handicap voksede fra 53 pct. i 2002 til 56 pct. i 2005 (Miiller, Høgelund & Geerdsen, 2006).² Det svarer til en stigning i beskæftigelsen på ca. 24.000 personer.

I dette kapitel præsenterer vi et skøn for udviklingen i handicappedes beskæftigelse mellem 2005 og 2006. Skønnene er beregnet på grundlag af oplysninger fra to spørgeskemaundersøgelser fra 2005 og 2006, som i alt omfatter ca. 18.000 personer. I de to spørgeskemaundersøgelser blev interviewpersonerne blandt andet spurgt om deres beskæftigelsesforhold, og om de har et længerevarende helbredsproblem eller handicap.³

-
2. Disse beskæftigelsestal kan ikke sammenlignes med de tal for beskæftigelsen, som vi beregner i denne rapport. Årsagen hertil er, at vi i denne rapport kun ser på beskæftigelse over 15 timer om ugen, mens Miiller, Høgelund og Geerdsen (2006) ser på beskæftigelse uanset den ugentlige arbejdstid.
 3. I undersøgelsen regner vi personer, som svarer ja til dette spørgsmål, som personer med handicap. Man skal imidlertid være opmærksom på, at disse personer ikke nødvendigvis har et handicap i forhold til arbejdsmarkedet, fordi især mindre helbredsproblemer eller handicap ikke behøver at have indflydelse på mulighederne for at arbejde. For en nærmere diskussion af det handicapbegreb, vi benytter i denne undersøgelse, se Miiller, Høgelund & Geerdsen (2006).

Selvom deltagerne i de to dataindsamlinger i vidt omfang blev stillet de samme spørgsmål, er der på flere områder stor forskel på svarene i 2005 og 2006. Det betyder, at det har været nødvendigt at foretage nogle korrektioner i datamaterialerne for at beregne et skøn for beskæftigelsesudviklingen. Undersøgelsens datamateriale og korrektionerne af data er nærmere beskrevet i kapitel 3.

SKØN FOR HANDICAPPEDES BESKÆFTIGELSE

Vores skøn viser, at andelen af personer med et længerevarende helbredsproblem eller handicap, som er beskæftiget over 15 timer om ugen, er vokset fra 2005 til 2006. Andelen af personer med handicap, som arbejder mere end 15 timer om ugen, er således vokset fra 50,6 pct. i 4. kvartal 2005 til 54,8 pct. i 2006, se tabel 2.1. Forskellen mellem 2005 og 2006 (som er statistisk signifikant) svarer til en forøgelse af beskæftigelsen på mere end 25.000 personer.

Tabel 2.1

Andelen af personer med et handicap eller længerevarende helbredsproblem i alderen 16-64 år, som er beskæftiget mere end 15 timer om ugen. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Andel i beskæftigelse	50,6	54,8
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	678.580	673.268
Uvægtet beregningsgrundlag	1.594	1.881

Note: Beskæftigelsesgraden for 2006 er beregnet med samme helbredsfordeling som i 2005, og beskæftigelsesudviklingen fra 2005 til 2006 er opjusteret til samme niveau som i Danmarks Statistiks Databank, jf. kapitel 3. Beregningsgrundlaget opvægtet til befolkningen er lavere i 2006 end i 2005. Det skyldes ikke, at befolkningstallet falder, men at der er flere personer i 2006 end i 2005, hvor det ikke er oplyst, om de har et handicap. Forskel mellem 2005 og 2006: Chi2-test: P=0,014

Mens beskæftigelsen (beskæftigede som arbejder mere end 15 timer om ugen) blandt personer med handicap er vokset fra 2005 til 2006, har den ikke ændret sig for personer uden handicap. Andelen af personer uden handicap, som er beskæftiget mere end 15 timer om ugen, er således 77,4 pct. i både 2005 og 2006, se tabel 2.2.

Tabel 2.2

Andelen af personer uden et handicap eller længerevarende helbredsproblem i alderen 16-64 år, som er beskæftiget mere end 15 timer om ugen. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Andel i beskæftigelse	77,4	77,4
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	2.708.673	2.705.368
Uvægtet beregningsgrundlag	6.748	6.617

Note: Beskæftigelsesudviklingen fra 2005 til 2006 er opjusteret til samme niveau som i Danmarks Statistiks Databank, jf. teksten. Forskel mellem 2005 og 2006: Chi2-test: $P=0,986$

Alt i alt tyder vores beregninger på, at personer med handicap har haft en positiv beskæftigelsesudvikling fra 2005 til 2006, mens dette ikke er tilfældet for personer uden handicap.

I kapitel 1 nævnte vi tre forhold, som kan have påvirket handicappedes beskæftigelse: 1) Regeringens beskæftigelsesstrategi, 2) udviklingen i fleksjob og 3) udviklingen i konjunkturerne. Alle tre forhold kan i princippet tænkes at have bidraget til den positive udvikling.

For det første kan regeringens beskæftigelsesstrategi, som blev igangsat i 2005, have haft en positiv effekt. De iværksatte tiltag kan således have haft en gavnlig virkning på handicappedes beskæftigelse mellem 2005 og 2006.

For det andet kan væksten i antallet af personer i fleksjob have bidraget til at øge handicappedes beskæftigelse. Udviklingen i antallet af fleksjobbere kan formodentlig kun forklare en mindre del af udviklingen i handicappedes beskæftigelse. Væksten i antal fleksjob mellem 2005 og 2006 er således begrænset (ca. 4.500 job, se figur 1.1 i kapitel 1) sammenlignet med væksten i handicappedes beskæftigelse (ca. 25.000 personer).

For det tredje kan de positive konjunkturer have bidraget til at øge beskæftigelsen af personer med handicap, se figur 1.2 i kapitel 1. Det kan virke overraskende, at det kun er personer med handicap, som har oplevet en fremgang i beskæftigelsen over 15 timer om ugen, fordi en øget efterspørgsel efter arbejdskraft burde være til gavn for både handicappede og ikke-handicappede. Resultatet kan imidlertid skyldes, at personer uden handicap, som kan og vil arbejde, i meget høj grad allerede er beskæftiget. En øget efterspørgsel efter arbejdskraft vil derfor ikke øge beskæftigelsen blandt personer uden handicap. Ligeledes kan flere per-

soner uden handicap være kommet i beskæftigelse under 16 timer om ugen, hvilket ikke vil kunne ses i vores tal.

DATA OG ANALYSENS FORUDSÆTNINGER

INDLEDNING

Det skøn for udviklingen i handicappedes beskæftigelse mellem 2005 og 2006, som vi præsenterede i kapitel 2, bygger på to spørgeskemaundersøgelser fra 2005 og 2006. Data fra 2006 blev indsamlet af SFI-Survey, mens data fra 2005 blev gennemført af Danmarks Statistik i forbindelse med deres arbejdskraftundersøgelse. Selvom deltagerne i de to dataindsamlinger i vidt omfang blev stillet de samme spørgsmål, er der på flere områder stor forskel på svarene i 2005 og 2006. Disse forskelle er så store, at de sandsynligvis afspejler forskelle i dataindsamlingerne og ikke en reel udvikling. For at beregne et skøn for udviklingen i handicappedes beskæftigelse har vi derfor foretaget nogle korrektioner for skævheder i data. I dette kapitel beskriver vi undersøgelsens datamaterialer og problemerne med at sammenligne datamaterialerne. Vi diskuterer også forskellige forhold, som kan have skabt skævhederne i data, og forklarer, hvordan vi har korigeret for dem.

PROBLEMER MED AT SAMMENLIGNE DATA

Rapporten bygger på data fra 2005 og 2006. I hvert af årene blev der gennemført interview med ca. 9.000 personer i alderen 16-64 år. Data fra

2006 blev indsamlet af SFI-Survey i september-november. Den anden dataindsamling blev gennemført af Danmarks Statistik i forbindelse med deres arbejdskraftundersøgelse i 4. kvartal 2005. De to datamaterialer er vægtet, så de er repræsentative for hele befolkningen i alderen 16-64 år med hensyn til bl.a. køn, alder og indkomst (datamaterialerne og vægtningen er nærmere beskrevet i rapportens bilag).

Selvom spørgsmålene i SFI-dataindsamlingen og i arbejdskraftundersøgelsen i vidt omfang er de samme, er der så store forskelle i respondenterne svar i 2005 og 2006, at forskellene sandsynligvis afspejler forskelle i dataindsamlingerne og ikke en reel udvikling. Det gælder både spørgsmål om beskæftigelse og handicap, se tabel 3.1 til tabel 3.3.

Tabel 3.1

Personer i alderen 16-64 år i beskæftigelse. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Andel i beskæftigelse	78,3	73,3
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	3.421.058	3.407.074
Uvægtet beregningsgrundlag	8.424	8.566

Note: Forskel mellem 2005 og 2006: Chi2-test: P=0,000.

Tabel 3.2

Personer i alderen 15-66 år i beskæftigelse. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Andel i beskæftigelse	75,0	75,9

Kilde: Danmarks Statistiks Databank.

Ifølge vores data skulle andelen af beskæftigede personer falde fra 78,3 pct. i 4. kvartal 2005 til 73,3 pct. i september-november 2006 (se tabel 3.1). Det er muligt, at sammenligne denne udvikling med tal fra arbejdskraftundersøgelsen i Danmarks Statistiks Databank (se tabel 3.2). Disse tal, som omfatter personer i alderen 15-66 år, viser, at andelen af beskæftigede voksede fra 75,0 pct. i 4. kvartal 2005 til 75,9 pct. i 4. kvartal 2006. Det tyder på, at det fald vi kan se i beskæftigelsen mellem 2005 og 2006, når vi sammenligner SFI-data fra 2006 med data fra arbejdskraftunder-

søgelsen i 2005, skyldes, at SFI-dataindsamlingen adskiller sig fra dataindsamlingen i arbejdskraftundersøgelsen.⁴

Et lignende indtryk får man ved at se på udviklingen i andelen af personer med et længerevarende helbredsproblem eller handicap. Mens andelen med handicap er 20,0 pct. i arbejdskraftundersøgelsen, er andelen på 22,8 pct. væsentlig større i SFI-dataindsamlingen, se tabel 3.3. Det svarer til en procentvis vækst på godt 14 pct. og, at der på landsplan skulle være ca. 95.000 flere handicappede i 2006 end i 2005.

Tabel 3.3

Personer i alderen 16-64 år med et handicap eller længerevarende helbredsproblem. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Andel med længerevarende helbredsproblemer eller et handicap	20,0	22,8
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	3.421.058	3.407.074
Uvægtet beregningsgrundlag	8.424	8.566

Note: Forskel mellem 2005 og 2006: Chi2-test: P=0,000.

Da der ikke er spurgt til handicap i Danmarks Statistiks arbejdskraftundersøgelse i 2006, kan vi ikke sammenligne andelen med handicap i vores undersøgelse med andelen i arbejdskraftundersøgelsen i 2006. Vi må derfor nøjes med at konstatere, at en så kraftig vækst i antallet af handicappede i løbet af kun et år næppe er realistisk.

MULIGE FORKLARINGER PÅ FORSKELLENE

Flere forhold ved dataindsamlingerne kan tænkes at give anledning til de fundne forskelle. I arbejdskraftundersøgelsen bygger beskæftigelsestallene på to spørgsmål. De interviewede spørges: "Havde De arbejde i ugen fra mandag den (dato) til og med søndag den (dato)?", og hvis de svarer nej, spørges de: "Selvom De ikke arbejdede i netop den uge, havde De så

4. Beskæftigelsesfrekvensen for 2005 er lavere i Danmarks Statistiks Databank (75,0 pct.) end i vores tal (78,3 pct.), hvilket formodentlig skyldes, at de 15-årige og 65-66-årige, som indgår i Databankens data, men ikke i vores, har en forholdsvis lav beskæftigelsesfrekvens.

et arbejde, som De var midlertidigt væk fra pga. sygdom, orlov eller lignende, og som De vil kunne vende tilbage til?” I SFI-undersøgelsen havde spørgsmålene samme formulering bortset fra, at det i begge spørgsmål var tilføjet ”hvad enten det (*arbejdet*) er med eller uden løntilskud”.

Denne forskel i formuleringen af spørgsmålene kan betyde, at der bliver forskel på, hvor mange som svarer ja til, at de har et arbejde. Da SFI-formuleringen eksplicit nævner, at arbejde både omfatter arbejde med og uden løntilskud skulle man umiddelbart regne med, at flere personer ville svare ”ja” til at være i arbejde i SFI-undersøgelsen end i arbejdskraftundersøgelsen. På den anden side er det muligt, at nogle svarpersoner er blevet forvirrede over formuleringen, ”hvad enten det er med eller uden løntilskud”, og derfor har svaret, at de ikke havde arbejde i den pågældende uge.

Forskelle i interviewernes erfaring med at stille spørgsmål kan også have haft en betydning. Da dataindsamlingen til Danmarks Statistiks arbejdskraftundersøgelse sker løbende hele året rundt (hvor der tages ca. 40.000 interview) har Danmarks Statistiks interviewere større erfaring med beskæftigelsesspørgsmålene end SFI-Surveys interviewere. Det kan have betydning for, hvor ofte og i hvilke tilfælde interviewerne husker de interviewede på, at de også skal svare, at de har et arbejde, selvom det kun drejer sig om få timer om ugen. Denne forklaring understøttes af, at der er markant færre personer i SFI-undersøgelsen med en ugentlig arbejdstid under 16 timer, end der er i arbejdskraftundersøgelsen, se kapitel 4.

Herudover kan det have en betydning, hvilke spørgsmål respondenterne blev stillet inden spørgsmålet om arbejde. I arbejdskraftundersøgelsen var spørgsmålet om arbejde undersøgelsens første spørgsmål. I SFI-dataindsamlingen blev de interviewede spurgt om deres hovedbeskæftigelse umiddelbart inden de blev spurgt, om de havde arbejde i sidste uge. Personer uden for arbejdsmarkedet, fx førtidspensionister eller studerende, bør i dette spørgsmål rubriceres som ikke-beskæftigede (uden for arbejdsstyrken), også selvom de arbejder få timer om ugen. Når disse personer i det følgende spørgsmål bliver spurgt, om de havde arbejde i sidste uge, er det muligt, at nogle (fejlagtigt) svarer, at de ikke havde arbejde, fordi de i det foregående spørgsmål blev kategoriseret som ”ikke-beskæftigede eller uden for arbejdsmarkedet”. Det er med

andre ord muligt, at de tror, at kategoriseringen som ”ikke-beskæftigede” indebærer, at de skal svare, at de ikke havde arbejde i sidste uge.

Når det gælder forskellene i andelen med handicap, kan det have haft betydning, at SFI-undersøgelsen i modsætning til arbejdskraftundersøgelsen blev introduceret, som en handicap-undersøgelse. De personer, som blev udvalgt til SFI-undersøgelsen, fik tilsendt et introduktionsbrev, som bl.a. forklarede, at undersøgelsens formål er at belyse, hvilke problemer funktionsnedsættelse og langvarig sygdom kan give anledning til. Introduktionsbrevene i arbejdskraftundersøgelsen nævnte ikke, at undersøgelsen også indeholdt spørgsmål om handicap. Det er derfor muligt, at lanceringen af SFI-undersøgelsen som en handicapundersøgelse har bevirket, at flere personer med handicap har været motiveret for at deltage i SFI-undersøgelsen end i arbejdskraftundersøgelsen. Da personer med handicap har væsentligt lavere beskæftigelsesgrad end personer uden handicap, kan det bidrage til at forklare den lavere beskæftigelse i SFI-undersøgelsen.

KORREKTIONER AF DATA

Problemerne med data betyder, at en umiddelbar sammenligning af handicappedes beskæftigelse i 2005 og 2006 giver et misvisende billede af beskæftigelsesudviklingen. I dette afsnit korrigerer vi vores data således, at det bliver muligt at beregne et skøn for handicappedes beskæftigelse.

Normalt vil det ikke være muligt at foretage en sådan korrektion, fordi en målt forskel i beskæftigelsen mellem 2005 og 2006 både kan afspejle en reel udvikling i beskæftigelsen og målefejl i data. Når vi alligevel vælger at korrigere for skævheder i data, skyldes det, at vi kan sammenligne udviklingen i vores data for den samlede beskæftigelse med udviklingen, som den er opgjort i Danmarks Statistiks Databank. Når vi har korrigeret for skævhederne i data, kan vi med andre ord se, om beskæftigelsesudviklingen efter korrektionen ligner den udvikling, der er målt i Danmarks Statistiks Databank. Hvis det er tilfældet, kan det antages, at skævhederne i data i væsentlig grad er rettet, og vi kan derefter beregne et skøn for udviklingen i handicappedes beskæftigelse.

Selvom vi på denne måde kan sammenligne den korrigerede beskæftigelsesudvikling i vores data med den målte udvikling i Danmarks Statistiks Databank, skal man være opmærksom på, at det skøn for be-

skæftigelsesudviklingen, som vi når frem til, er behæftet med usikkerhed. Vi kan således ikke kontrollere, om de mulige årsager til forskellene i data, som vi har peget på i kapitel 3, også er rigtige. Der kan således være andre grunde til skævhederne, som – hvis man kunne korrigere for dem – ville give et andet skøn for udviklingen i handicappedes beskæftigelse.

For at beregne et skøn for udviklingen i den samlede beskæftigelse foretager vi tre korrektioner i datamaterialet:

- *Arbejdstid*: vi undersøger udelukkende udviklingen i andelen af personer, som er beskæftiget over 15 timer om ugen
- *Handicap og helbred*: vi antager, at andelen af personer med handicap i 2006 er den samme som i 2005, og at handicappede har samme selv-vurderede helbred i 2006 som i 2005
- *Opjustering*: vi opjusterer den samlede beskæftigelsesudvikling i vores data, således at den bliver af samme størrelsesorden som i Danmarks Statistiks Databank.

Korrektion for arbejdstid

Sammenlignet med arbejdskraftundersøgelsen i Danmarks Statistiks Databank undervurderer vores undersøgelse beskæftigelsen. I vores undersøgelse falder andelen af beskæftigede fra 78,0 pct. i 2005 til 73,2 pct. i 2006, mens den ifølge Databanken vokser fra 75,0 pct. til 75,9 pct., se tabel 3.1 og 3.2 ovenfor.

I det foregående afsnit om ”Mulige forklaringer på forskellene” pegede vi på, at en medvirkende årsag til, at SFI-undersøgelsen måler en lavere beskæftigelse end arbejdskraftundersøgelsen, formodentlig er, at der er væsentlig færre personer med en kort arbejdstid i SFI-undersøgelsen end i arbejdskraftundersøgelsen. Det ser i høj grad ud til at være tilfældet. Der er således væsentlig flere personer med en ugentlig arbejdstid på under 16 timer i 2005 end i 2006. I 2005 havde 6,1 pct. af samtlige svarpersoner i datamaterialet en arbejdstid under 16 timer mod kun 2,2 pct. i 2006, se tabel 3.4.

Tabel 3.4

Den normale ugentlige arbejdstid for beskæftigede i procent af befolkningen i alderen 16-64 år. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

Timer om ugen	2005	2006
---------------	------	------

0-10	4,15	1,23
11	0,10	0,01
12	0,54	0,26
13	0,18	0,04
14	0,10	0,07
15	0,98	0,60
16	0,20	0,21
17	0,08	0,08
18	0,21	0,22
19	0,17	0,07
20	1,57	1,41
21-30	6,99	7,11
31 og derover	62,80	61,76
Ikke beskæftiget	21,92	26,93
I alt	99,99	100,00
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	3.387.253	3.378.7
Uvægtet beregningsgrundlag	8.342	8.498

Note: Chi2-test: $P=0,000$ (testet hvor den ugentlige arbejdstid har kategorierne: 0-5 timer, 6-10 timer, 11-15 timer, 16-20 timer, 21-25 timer, 26-30 timer, 31 timer og derover, Ikke-beskæftiget).

Til gengæld er der stort set lige mange personer i de to datasæt med en ugentlig arbejdstid på over 15 timer – 72,0 pct. i 2005 og 70,9 pct. i 2006.

Det betyder, at identiske personer i arbejdskraftundersøgelsen i 2005 registreres som beskæftigede, mens de i SFI-undersøgelsen i 2006 registreres som ikke-beskæftigede. Grænsen mellem beskæftigede og ikke-beskæftigede fastsættes med andre ord ikke på samme måde. For at løse det problem kategoriserer vi personer med en ugentlig arbejdstid under 16 timer som ikke-beskæftigede. Vi fastsætter grænsen ved netop 16 timer, fordi andelen med en ugentlig arbejdstid på 16 timer, 17 timer og 18 timer er den samme i 2005 og 2006. Det tyder med andre ord på, at personer med en ugentlig arbejdstid på mere end 15 timer er registreret på samme måde i de to datamaterialer. Når vi bruger denne afgrænsning – hvor personer med en ugentlig arbejdstid under 16 timer ikke regnes for beskæftigede – kan vi med andre ord antage, at afgrænsningen af beskæftigede og ikke-beskæftigede sker på samme måde i de to datamaterialer.

Tabel 3.5 viser andelen af 16-64-årige, som er beskæftiget mere end 15 timer om ugen.

Tabel 3.5

Personer i alderen 16-64 år beskæftiget mere end 15 timer om ugen. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Andel i beskæftigelse	72,1	70,9
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	3.387.253	3.378.729
Uvægtet beregningsgrundlag	8.342	8.498

Note: Forskel mellem 2005 og 2006: Chi2-test: P=0,042

Det ses af tabel 3.5, at andelen af personer, som er beskæftiget mere end 15 timer om ugen, falder fra 72,1 pct. i 2005 til 70,9 pct. i 2006. Hvor der før korrektionen var tale om et fald på ca. fem procentpoint, er faldet nu på ca. et procentpoint. Selvom denne korrektion ikke resulterer i, at beskæftigelsen vokser fra 2005 til 2006, som den gør i Danmarks Statistiks Databank, har vi fået korrigeret for en væsentlig del af skævheden i datamaterialet.

Korrektion for handicap og helbred

I afsnittet ovenfor om "Mulige forklaringer på forskellene" pegede vi også på, at SFI-undersøgelsen formodentlig giver en lavere beskæftigelsesgrad end arbejdskraftundersøgelsen, fordi der er væsentlig flere med handicap i SFI-undersøgelsen (22,8 pct.) end i arbejdskraftundersøgelsen (20,0 pct.). Da handicappede har en lavere beskæftigelsesgrad end personer uden handicap, vil der være en forholdsvis lav andel beskæftigede i SFI-datamaterialet.

Hertil kommer, at forskellen i andelen af personer med handicap også kan indebære, at der er forskel på sammensætningen af personer med handicap i datamaterialerne: De tre procentpoint flere personer med handicap, som er med i SFI-undersøgelsen end i arbejdskraftundersøgelsen, kan have mindre eller større handicap end de øvrige 20 procent handicappede. Hvis det er tilfældet, vil beskæftigelsen blive enten overvurderet eller undervurderet. I arbejdskraftundersøgelsen i 2005 og i SFI-undersøgelsen i 2006 blev respondenterne spurgt: "Hvordan synes du dit helbred er alt i alt?", og de kunne vælge mellem fem svarkategorier (fremragende, vældig godt, godt, mindre godt, dårligt). Tabel 3.6 viser handicappedes vurdering af deres helbred i 2005 og i 2006.

Tabel 3.6

Vurdering af eget helbred i 2005 og 2006 blandt personer med et handicap eller længerevarende helbredsproblem i alderen 16-64 år. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Fremragende	8,3	6,1
Vældig godt	19,4	16,0
Godt	40,6	35,6
Mindre godt	20,8	29,8
Dårligt	10,8	12,4
I alt	99,9	99,9
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	680.823	774.781
Uvægtet beregningsgrundlag	1.604	1.890

Note: Chi2-test: P=0,000.

Handicappede i 2006 har gennemgående dårligere helbred end handicappede i 2005, idet 42,2 pct. vurderer deres helbred som dårligt eller mindre godt i 2006 mod kun 31,6 pct. i 2005. Denne forskel tyder på, at de ekstra handicappede i SFI-undersøgelsen i 2006, som ikke er med i arbejdskraftundersøgelsen i 2005, har et forholdsvis dårligt helbred.⁵ Forskellen kan imidlertid også afspejle en reel udvikling således, at handicappedes helbred er blevet dårligere. Når vi i den følgende beregning af beskæftigelsen antager, at handicappedes helbred i 2006 er det samme som i 2005, kan vi derfor komme til at overvurdere beskæftigelsen.

Når vi antager, at andelen af personer med handicap i 2006 er den samme som i 2005, og at handicappedes helbred i 2006 er det samme som i 2005, vokser andelen af 16-64-årige, som er beskæftiget over 15 timer om ugen fra 72,1 pct. 2005 til 72,2 pct. i 2006, se tabel 3.7.

5. I modsætning til handicappedes helbred er ikke-handicappedes helbred lidt bedre i 2006 end i 2005. Andelen med fremragende eller vældig godt helbred er således større i 2006 (76,3 pct.) end i 2005 (73,5 pct.), mens andelen med godt helbred (midterkategorien) er mindre i 2006 (21,2 pct.) end i 2005 (24,4 pct.).

Tabel 3.7

Andelen af 16-64 årige, som er beskæftiget mere end 15 timer om ugen. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Andel i beskæftigelse	72,1	72,2
Beregningsgrundlag opregnet til befolkningen	3.387.253	3.378.729
Uvægtet beregningsgrundlag	8.342	8.498

Note: Det er forudsat, at andelen af handicappede i 2006 er den samme som i 2005, og at handicappede har samme selv vurderede helbred i 2006, som de havde i 2005. Forskel mellem 2005 og 2006: Chi2-test: $P=0,806$

Hvor der før korrektionen for forskelle i helbred blandt handicappede var et svagt fald i beskæftigelsen, er beskæftigelsen nu stort set den samme i 2005 og 2006.

Opjustering til tal fra Danmarks statistiks databank

Inden vi korrigerede for skævheder i datamaterialerne, så det ud til, at beskæftigelsen faldt fra 78,3 pct. i 2005 til 73,3 pct. i 2006. Når vi korrigerer for de skævheder i datamaterialerne, som vi har fundet frem til, er beskæftigelsen stort set den samme i 2005 og 2006. Ifølge Danmarks Statistiks Databank voksede beskæftigelsen blandt 15 til 66 årige fra 75,0 pct. i 2005 til 75,9 pct. i 2006. Det svarer til en procentvis stigning på 1,2 pct.

Med tal fra Danmarks Statistiks Databank som målestok får vi med andre ord korrigeret for størstedelen af skævhederne i data. For at få samme beskæftigelsesudvikling som i Databanken mangler vi imidlertid stadig at korrigere vores data. Vi opjusterer derfor vores beskæftigelsestal for 2006 således, at udviklingen mellem 2005 og 2006 (procentvis) bliver den samme som i Danmarks Statistiks Databank. I denne opjustering forudsætter vi med andre ord, at beskæftigelsesudviklingen blandt personer, som arbejder mere end 15 timer (i vores data), er den samme som udviklingen blandt alle beskæftigede, uanset arbejdstid (Databanken). Hvis beskæftigelsesudviklingen i Databanken især skyldes, at flere arbejder mindre end 16 timer om ugen, kommer vores opjustering til at overvurdere beskæftigelsesudviklingen for personer, som arbejder over 15 timer om ugen.

Hvis vi i vores data regner med en beskæftigelsesvækst på 1,2 pct. som i Danmarks Statistiks Databank, vokser andelen af personer, som er beskæftiget over 15 timer om ugen, fra 72,1 pct. i 2005 til 72,9 pct. i 2006. Denne stigning er imidlertid ikke statistisk signifikant, hvilket betyder, at der ikke er grundlag for at konkludere, at andelen af personer, som er beskæftiget over 15 timer om ugen, er vokset.⁶

De forskellige korrektioner og de tilhørende beskæftigelsestal er opsummeret i tabel 3.8.

Tabel 3.8

Andelen, som er beskæftiget mere end 15 timer om ugen. Opdelt på årene 2005 og 2006. Procent.

	2005	2006
Danmarks Statistiks Databank (15-66-årige)	75,0	75,9
<i>Data i denne undersøgelse (16-64-årige):</i>		
Før korrektion	78,3	73,3
Korrektion 1: Beskæftiget over 15 timer/uge	72,1	70,9
Korrektion 2: Korrektion 1 og samme:		
- andel handicappede i 2005 og 2006		
- helbred for handicappede i 2005 og 2006	72,1	72,2
Korrektion 3: Korrektion 2 og opjustering til udviklingen i		
Danmarks Statistiks Databank	72,1	72,9

Note: Korrektion 3: Forskel mellem 2005 og 2006: Chi2-test: P=0,151. For flere informationer om beregningerne se tabel 3, 4, 7 og 9.

6. Selvom beskæftigelsesvæksten på 1,2 pct. ikke er signifikant i vores data, kan den tilsvarende vækst i Danmarks Statistiks Databank godt være signifikant, fordi datagrundlaget i Databanken er større end i vores undersøgelse. Databanken omfatter således også 15-årige og 65-66-årige samt besvarelser via postspørgeskemaer, jf. rapportens bilag.

BILAG

DATA

Rapporten bygger på data fra 2005 og 2006. I hvert af årene blev der gennemført interview med ca. 9.000 personer i alderen 16-64 år. Mens data fra 2006 blev indsamlet af SFI-Survey, blev den første dataindsamling gennemført af Danmarks Statistik.

I forbindelse med arbejdskraftundersøgelsen i fjerde kvartal 2005 stillede Danmarks Statistik en række spørgsmål om længerevarende helbredsproblemer og handicap. Danmarks Statistik trak en stikprøve på ca. 15.600 personer i alderen 15-66 år. Personer med telefon blev interviewet telefonisk, mens personer uden telefon fik tilsendt et spørgeskema. I fjerde kvartal 2005 opnåedes svar fra 9.690 personer svarende til en opnåelsesprocent på 62.

Dataindsamlingen i SFI-Survey, som blev gennemført i september-november 2006, foregik i to trin. I første omgang blev en stikprøve på 16.176 personer mellem 16 og 64 år udvalgt (brutto-udvalget). Blandt disse personer blev 2.164 frasorteret, fordi de har meddelt cpr-registeret, at de ikke ønsker at medvirke i undersøgelser, eller fordi de ikke kunne kontaktes, fx fordi de var døde eller udvandret. Herudover var det ikke muligt at finde telefonnummer for 3.301 personer. De resterende 10.711 personer, som kaldes netto-udvalget, blev kontaktet for at gennemføre et telefoninterview. Der blev gennemført et 10 minutters telefoninterview med 9.202 personer. Det svarer til en opnåelsesprocent på henholdsvis

57 (beregnet i forhold til brutto-udvalget) og 86 (beregnet i forhold til netto-udvalget).

Blandt de 9.202 personer, der deltog i første interviewrunde (screeningen), oplyste 2.505 personer, at de har et handicap eller længe-revarende helbredsproblem, og/eller at de har problemer med deres helbred på grund af nedslidning fra erhvervsarbejde. Disse personer blev bedt om at medvirke i et 45 minutters interview. Dette interview blev gennemført telefonisk eller ved besøg afhængigt af interviewpersonens ønske. Blandt de 2.505 opnåedes interview med 2.235 personer, svarende til en opnåelsesprocent på 89.

For at opnå størst mulig sammenlignelighed mellem de to datamaterialer benytter vi kun data fra arbejdskraftundersøgelsen, der er indsamlet via telefoninterview. Hermed udgøres de to datamaterialer af 8.984 personer i 2005 og 9.202 personer i 2006.

VÆGTNING AF DATA

Datamaterialerne er opvægtet således, at de er repræsentative for alle personer i Danmark i alderen 18 til 64 år mht. en række baggrundskarakteristika.

I Danmarks Statistiks arbejdskraftundersøgelse er ledige overrepræsenteret for at sikre et større datagrundlag for denne persongruppe. Personer, som to kvartaler inden dataindsamlingen foregik var berørt af ledighed, har derfor større sandsynlighed for at blive udvalgt til undersøgelsen end personer, som ikke var berørt af ledighed. For at sikre at de ca. 10.000 svarpersoner er repræsentative for befolkningen mellem 15 og 66 år, korrigerer Danmarks Statistik for forskelle i udvalgssandsynlighed mellem dem, som er berørt af ledighed, og dem, som ikke er, samt for forskelle i svarprocenten for forskellige grupper af respondenter. For ledighedsberørte korrigeres for forskelle i svarprocenter, når der opdeles efter køn, alder, uddannelse og indkomst, og for ikke-ledighedsberørte korrigeres efter køn, alder, indkomst og branche.

I rapportens tabeller og analyser, som bygger på arbejdskraftundersøgelsen, benytter vi ikke Danmarks Statistiks vægte. Det er der to grunde til. For det første er Danmarks Statistiks vægte ikke dækkende for respondenter, som kun er interviewet telefonisk. Vægtene er således beregnet på grundlag af alle respondenter – både for dem, som er inter-

viewet telefonisk, og dem, som har besvaret et postspørgeskema. For det andet benytter Danmarks Statistik en særlig beregningsmetode, når de vægter deres data. Da vi ikke har mulighed for at benytte samme beregningsmetode til vægtningen af SFI-undersøgelsens data, risikerer vi at introducere en bias i SFI-undersøgelsens data. For at opnå størst mulig sammenlignelighed mellem de to datamaterialer har vi derfor valgt at vægte dem på nøjagtig samme måde og så vidt muligt på samme måde som Danmarks Statistik.

Vægtene er beregnet ved at opdele de to datamaterialer i en række strata. I arbejdskraftundersøgelsen er data først inddelt i to strata, et for ledighedsberørte og et for ikke-ledighedsberørte. Disse to strata er herefter yderligere opdelt i en række strata. For ledighedsberørte er disse strata dannet ud fra oplysninger om køn, alder, uddannelse og indkomst, og for ikke-ledighedsberørte ud fra oplysninger om køn, alder, indkomst og branche. Det betyder fx, at der er et stratum for ledighedsberørte mænd i alderen 18-39 år med en videregående uddannelse. I SFI-undersøgelsens data er strata dannet ud fra oplysninger om køn, alder, indkomst og branche. I hvert strata er antallet af respondenter vægtet op til hele befolkningen (i det pågældende stratum).

Den måde, vi vægter data på, er imidlertid ikke helt identisk med den måde, som Danmarks Statistik benytter (bl.a. benytter vi færre strata end Danmarks Statistik). Det kan give anledning til mindre forskel mellem tal i denne rapport og tal, der bygger direkte på arbejdskraftundersøgelsen (som fx tal i Müller, Høgelund & Geerdsen, 2006).

LITTERATUR

- Klausen, T., J.G. Pedersen, B.M. Olsen, & S. Bengtsson (2003): *Handicap og beskæftigelse – Et forhindringsløb?* Rapport 04: 03. København: Socialforskningsinstituttet.
- Miller, M.M., J. Høgelund & P.P. Geerdsen (2006): *Handicap & beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2005.* Rapport 06:24. København: Socialforskningsinstituttet.
- OECD (2003): *Transforming Disability into Ability. Policies to promote work and income security for disabled people.* Paris: Organisation for economic co-operation and development.
- Regeringen (2004). *Handicap & Job – en beskæftigelsesstrategi for personer med handicap.* København: Beskæftigelsesministeriet og Socialministeriet.

SFI-RAPPORTER SIDEN 2006

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Enkelte rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 06:01 Egelund, T.: *Sammenbrud i anbringelser*. 2006. 79 s. ISBN 87-7487-802-6. Kr. 65,00
- 06:02 Holt, H., Geerdsen, L.P., Christensen, G., Klitgaard, C. & Lind, M.L.: *Det kønsopdelte arbejdsmarked. En kvantitativ og kvalitativ bety-
ning*. 2006. 250 s. ISBN 87-7487-804-2. Kr. 228,00.
- 06:03 Rosdahl, A.: *Kommunale aktiveringsprojekter med produktion*. 2006. 51
s. ISBN 87-7487-805-0. Kr. 50,00.
- 06:04 Christensen, E.: *Opvækst med særlig risiko. Indkredsning af børn med
behov for en tidlig forebyggende indsats*. 2006. 92 s. ISBN 87-7487-
806-9. Kr. 85,00.
- 06:05 Jørgensen, M.S., Holt, H., Hohnen, P. & Schimmel, G.: *Job på
særlige vilkår. Overblik over viden på området*. 2006. 83 s. ISBN 87-
7487-807-7. Kr. 75,00.
- 06:06 Rasmussen, M.: *Kontanthjælpsmodtageres gæld. Eftergivelse af offentlig
gæld*. 2006. 68 s. ISBN 87-7487-808-5. Kr. 55,00.
- 06:07 Møller, S.S. & Rosdahl, A.: *Indvandrere i job. Marginalisering og be-
skæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere*. 2006. 171 s.
ISBN 87-7487-809-3. Kr. 160,00.

- 06:08 Bengtsson, S. & Kristensen, L.K.: *Særforsorgens udlægning*. 2006. 96 s. ISBN 87-7487-810-7. Kr. 100,00.
- 06:09 Larsen, M.: *Fastholdelse og rekruttering af ældre. Arbejdspladsers indsats*. 2006. 101 s. ISBN 87-7487-813-1. Kr. 100,00.
- 06:10 Hestbæk, A.-D., Lindemann, A., Nielsen, V.L. & Christoffersen, M.N.: *Nye regler – ny praksis. Ændringerne i servicelovens børneregler 2001. Afslutningsrapport*. 2006. 265 s. ISBN 87-91247-80-2. Rapporten er udgivet af Styrelsen for Social Service. Kontakt denne eller send bestilling pr. e-mail til bestilling@servicestyrelsen.dk.
- 06:11 Olsen, H.: *Guide til gode spørgeskemaer. En manual*. 2006. 100 s. ISBN 87-7487-812-3. Kr. 100,00.
- 06:12 Bonke, J.: *Ludomani i Danmark. Udbredelsen af pengespil og problemspillere*. 2006. 79 s. ISBN 87-7487-811-5. Kr. 85,00.
- 06:13 Müller, M.M.: *Arbejds miljø og indvandrere. Erfaringer i forhold til rekruttering og fastholdelse*. 2006. 92 s. ISBN 87-7487-816-6. Kr. 90,00.
- 06:14 Hansen, H.: *Time Series of APW-Calculations - Module for Great Britain 1991-2004*. 2006. 83 s. ISBN 87-7487-815-8. Netpublikation.
- 06:15 Clausen, J., Heinesen, E. & Hussain, M.A.: *De nye kommuners rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen*. 2006. 106 s. ISBN 87-7487-824-7. Netpublikation.
- 06:16 Christensen, G. & Christensen, S.: *Etniske minoriteter, frivilligt socialt arbejde og integration. Afdækning af muligheder og perspektiver*. 2006. 220 s. ISBN 87-7487-817-4. Netpublikation.
- 06:17 Schimmel, G.: *LO-dokumentation nr. 2/2006. Barrierer for kvinder i fagligt arbejde. En kvalitativ undersøgelse af årsagerne til kvinders lavere repræsentation i LO-fagbevægelsen*. 2006. 120 s. ISBN-10: 87-7735-770-1, ISBN-13: 978-87-7735-770-1. Kr. 20,00. Rapporten er udgivet af Landsorganisationen i Danmark.
- 06:18 Boje, T.P.: *Frivillighed og nonprofit i Danmark. Omfang, organisation, økonomi og beskæftigelse*. 2006. 275 s. ISBN 87-7487-821-2. Kr. 250,00.
- 06:19 Boje, T.P., Fridberg, T. & Ibsen, B. (red.): *Den frivillige sektor i Danmark. Omfang og betydning*. 2006. 172 s. ISBN 87-7487-822-0. Kr. 160,00.

- 06:20 Geerdsen, P.P. & Geerdsen, L.: *Fra aktivering til beskæftigelse. En gennemgang af aktiveringsindsatsen i det danske dagpengesystem.* 2006. 72 s. ISBN 87-7487-818-2. Kr. 70,00
- 06:21 Jespersen, C.: *Socialt udsatte børn i dagtilbud.* 2006. 108 s. ISBN 87-7487-835-2. Kr. 100,00
- 06:22 Christensen, V.T.: *Uhørt? Betydningen af nedsat hørelse for arbejdsmarkedstilknytning og arbejdsliv.* 2006. 254 s. ISBN 87-7487-823-9. Kr. 248,00.
- 06:23 Jensen, T.G., Schmidt, G., Jareno, K.N. & Roselius, M.: *Indsatser mod æresrelateret vold.* 2006. 185 s. ISBN: 87-7487-825-5. Netpublikation.
- 06:24 Miiler, M.M., Høgelund, J. & Geerdsen, P.P.: *Handicap & beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2005.* 2006. 128 s. ISBN 87-7487-826-3. Kr. 110,00.
- 06:25 Christensen, E. & Andersen, K.V.: *Livsvilkår for børn med familie på danske asylcentre.* 2006. 120 s. ISBN: 87-7487-827-1. Kr. 120,00.
- 06:26 Rostgaard, T.: *Oplysning om demens. En evaluering af Socialministeriets pulje til oplysning om demens.* 2007. 65 s. ISBN: 978-87-7487-829-2. Kr. 60,00.
- 06:27 Bengtsson, S. & Nemli, A.: *Oplevelsen af MST. Forældres, unges og terapeuters erfaringer med Multisystemisk Terapi.* 2006. 136 s. ISBN: 87-7487-830-1. Kr. 140,00.
- 06:28 Stigaard, M.V., Sørensen, M.F., Winter, S.C., Friisberg, N. & Henriksen, A.C.: *Kommunernes beskæftigelsesindsats.* 2006. 113 s. ISBN 87-7487-832-8. Kr. 90,00.
- 06:29 Madsen, M.B., Mortensøn, M.D. & Rosdahl, A.: *Arbejdsmarkedsparat eller ej? En kvalitativ undersøgelse af visitationen af kontanthjælpsmodtagere i ti kommuner.* 2006. 109 s. ISBN 87-7487-833-6. Kr. 100,00.
- 06:30 Rosdahl, A. & Petersen, K.N.: *Modtagere af kontanthjælp. En litteraturoversigt om kontanthjælpsmodtagere og den offentlige indsats for at hjælpe dem.* 2006. 87 s. ISBN 87-7487-834-4. Kr. 65,00.
- 06:31 Deding, M & Jakobsen, V.: *Indvandreres arbejdsliv og familieliv.* 2006. 101 s. ISBN 87-7487-836-0. Netpublikation.
- 06:32 Deding, M., Lausten, M. & Andersen, A.R.: *Børnefamiliers balance mellem familie- og arbejdsliv.* 2006. 139 s. ISBN 87-7487-837-9. Netpublikation.

- 06:33 Hansen, H.: *Time Series of APW-Calculations - Module for Denmark 1994-2005*. 2006. 121 s. ISBN 87-7487-838-7. Netpublikation.
- 06:34 Christensen, E.: *Uledsagede asylansøgerbørn*. 2006. 64 s. ISBN 87-7487-840-9. Kr. 65,00.
- 06:35 Christensen, V.T.: *Hard of Hearing? Hearing problems and working life*. 2006. 49 s. ISBN 87-7487-823-9. Engelsk sammenfatning af rapporten *Ubørt?* Netpublikation.
- 07:01 Damgaard, B. & Boll, J.: *Opfølgning på sygedagpenge – Del I. Kommuner, lægers, og virksomheders erfaringer med de nye regler*. 2007. 116 s. ISBN 978-87-7487-842-1. Kr. 100,00.
- 07:02 Bach, H.B. & Petersen, K.N.: *Kontanthjælpsmodtagerne i 2006. En surveyundersøgelse af matchkategorier, arbejde og økonomi*. 2007. 146 s. ISBN 978-87-7487-843-8. Kr. 110,00.
- 07:03 Sivertsen, M.: *Hvordan virker indsatsen mod negativ social arv? Gennemgang og analyse af 54 projektevalueringer*. 2007. 55 s. ISBN 978-87-7487-844-5. Kr. 60,00.
- 07:04 Jespersen, S.T., Junge, M., Munk, M.D. & Olsen, P.: *Brain drain eller brain gain? Vandringer af højtuddannede til og fra Danmark*. 2007. 64 s. ISBN 978-87-7487-846-9. Netpublikation.
- 07:05 Benjaminsen, L.: *Storbypuljen – Indsatser for socialt udsatte. Ideer og erfaringer*. 2007. 47 s. ISBN 978-87-7487-847-6. Kr. 60,00. Pjece.
- 07:06 Müller, M.M., Havn, L., Holt, H. & Jensen, S.: *Virksomheders sociale engagement. Årbog 2006*. 2007. 178 s. ISBN 978-87-7487-848-3. Kr. 180,00.
- 07:07 Madsen, M. B., Filges, T., Hohnen, Jensen S. & Nærvig Petersen, K.: *Vil De gerne have et arbejde?* 2007. 194 s. ISBN 978-87-7487-849-0. Kr. 175,00.
- 07:08 Nielsen, C., Benjaminsen, L., Dinesen P. T. & Bonke, J.: *Effekt-måling*. 2007. 180 s. ISBN 978-87-7487-850-6. Netpublikation.
- 07:09 Boesby, D.: *At oplyse om demens. Ideer og inspiration*. 2007. 18 s. Netpublikation
- 07:10 Graversen, B.K., Damgaard, B. & Rosdahl, A.: *Hurtigt i gang. Evaluering af et forsøg med en tidlig og intensiv beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige*. 2007. 107 s. ISBN 978- 87-7487-851-3.
- 07:11 Thorsager, L., Børjesson, E., Christensen, I. & Pihl, V.: *Metoder i socialt arbejde. Begreber og problematikker*. 2007. 128 s. ISBN 978-87-7487-852-0. Kr. 120,00.

- 07:12 Hohnen, P., Mortensøn, M.D. & Klitgaard, C.: *Den korteste vej til arbejdsmarkedet. En kvalitativ undersøgelse af indsatsen over for ikke-arbejdsmarkedspårte ledige*. 2007. 145 s. ISBN: 978-87-7487-854-4. Kr. 138,00.
- 07:13 Røstgaard, T.: *Begreber om kvalitet i ældreplejen. Temaer, roller og relationer*. 2007. 225 s. ISBN 978-87-7487- 855-1. Kr. 218,00.
- 07:14 Bonke, J.: *Ludomani i Danmark. Faktorer af betydning for spilleproblemer*. 2007. 90 s. ISBN 978-87-7487-853-853-7. Kr. 90,00.
- 07:15 Andersen, D. & Højlund, O.: *Interview med 11-årige. Erfaringer fra et web-baseret pilotprojekt*. 2007. 121 s. ISBN: 978-87-7487-857-5. Kr. 110,00.
- 07:16 Dahl, K.M: *Udsatte børns fritid – et litteraturstudie*. 2007. 85 s. ISBN: 978- 87-7487-858-2. Netpublikation.
- 07:18 Fridberg, T. & Jæger, M.M.: *Frivillige i Hjemmeværnet*. 2007. 97 s. ISBN: 978- 87-7487-861-2. Kr. 90,00.
- 07:19 Høgelund, J. & B. Larsen: *Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2005 og 2006*. 2007. 39 s. ISBN: 978-87-7487-864-3. Netpublikation.
- 07:20 Larsen, B., M.M. Müller & J. Høgelund: *handicap og beskæftigelse. Regionale forskelle*. 2007. 65 s. ISBN: 978-87-7487-865-0. Netpublikation.
- 07:21 Jørgensen, M.: *Danskernes pensionsopsparinger. En deskriptiv analyse*. 2007. 238 s. ISBN: 978- 87-7487-866-7. Kr. 198,00.
- 07:22 Benjaminsen, L. & Christensen, I.: *Hjemløshed i Danmark 2007. National kortlægning*. 2007. 159 s. ISBN 978- 87-7487-867-4. Kr. 148,00.

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE

UDVIKLINGEN MELLEM 2005 OG 2006

Denne rapport præsenterer de seneste udviklingstræk i beskæftigelsen for personer med et handicap eller længerevarende sygdom og følger op på tidligere analyser af udviklingen siden 2002. Rapporten viser, at andelen af personer med et handicap eller længerevarende sygdom, som arbejder mere end 15 timer om ugen, er vokset fra 50,6 pct. til 54,8 pct. i perioden 2005-2006. Andelen af personer uden handicap, som arbejder mere end 15 timer om ugen, har derimod ikke ændret sig i samme periode.